

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY (SOBOTA), JULY 17, 1943.

ŠTEVILKA (NUMBER) 165

45 let Ameriške bratske zveze

Jutri, v nedeljo 18. julija, bo bratska podpora organizacija Ameriška bratska zveza praznovala 45 let svojega obstoja. Ta organizacija je bila ustanovljena dne 18. julija 1898 v Elyju, Minnesota, pod imenom "Jugoslovanska katoliška jednota. Pod sedanjim imenom posljuje od 1. januarja 1941.

Pet in štirideset let bratskega dela vzajemne samopomoči je lepa doba za vsako ustanovo, tem lepša in pomembnejša za bratsko organizacijo naših slovenskih priseljencev, ki so si morali z golimi rokami in neštetimi žrtvami ter dobro voljo ustvariti vse, kar imenujejo danes svojo last.

Naravno, da je bil v tedanjih časih in razmerah začetek poslovanja te bratske organizacije ponižen in skromen, kakor je razvidno iz statistike njenega glavnega tajnika Antona Zbašnika, objavljene v "Novi Dobi", glasilu te organizacije. Iz te statistike posnemamo, da je imela organizacija leta 1898 400 odraslih članov, dočim jih šteje leta 1943 — 16,320.

Mladinskih članov pa je štela ta organizacija leta 1914, 590 dočim jih šteje letošnje leto 9,168.

Mladinskih in odraslih članov je štela Zveza leta 1918 — 10,467, leta 1943 pa jih šteje 25,488.

Promoženje Ameriške bratske zveze šteje letos, ob 45. letnici njene ustanovitve, \$3,185,791.93.

Gori omenjene številke svedočajo o marljivem delu, bratskem požrtvovanju ter o resnični vzajemni ljubezni njenega celokupnega članstva.

Od svoje ustanovitve pa do 30. junija 1943 je ABZ izplačala \$6,909,508.34 v raznih podporah in smrtninah. Zveza ima 178 podrejenih društev in poslovnih dovoljenj v 18. državah.

Od ustanovitve pa do 31. decembra 1924 je bil Zvezino glasilo slovenski dnevnik "Glas Naroda", od 1. januarja 1925 dalje pa izdaja svoje lastno glasilo — izborni urejevanj tednik "Novo Dobo", ki jo urejuje vse od njene ustanovitve njen urednik Anton J. Terbovec, ka-

teremu je dodeljena za urejevanje angleških strani dodatna moč iz mlajše slovenske generacije, Mrs. Frances Erzen.

Organizacija ima v Elyju svoj lastni dom, ki je last mladinskega oddelka in stane \$22,000. Ameriška bratska zveza je danes tretja največja slovenska bratska podpora organizacija v Ameriki.

Ameriška bratska zveza posljuje v duhu širokogrudne tolerantnosti ter se ne vrtika v versko ali politično prepričanje svojega članstva, kar je organizaciji vsekakor pridobilo mnogo na njenem ugledu kakor tudi na njenem razmahu. Splošno stremenje organizacije je usmerjeno za slovaškimi, progresivnimi in delavskimi interesi, ki se zrealizirajo v rednih, glavnih odborov ter celokupnega članstva v glasilu organizacije, ki se tiska v naši tiskarni.

Danes, ob 45-letnici obstoja te dične bratske organizacije, ne more biti nobenega dvoma, da ji je zagotovljen obstoj, dokler bodo obstojali Slovenci v Ameriki kot organizirana celota. Vodstvo organizacije je v večjih rokah njenih glavnih odborov, med katerimi je zlasti izrecno omeniti glavnega predsednika in glavnega tajnika, kateri osebnosti sta pri vseh bratskih organizacijah glavna stebra njihovega napredka. V osebni Janka N. Roglja ima organizacija zmožnega in preudarnega predsednika, v osebni Antona Zbašnika pa enega najbolj večjih tajnikov, kar jih premorejo slovenske bratske organizacije sploh. Kakor ta dva, tako so tudi vsi ostali glavni odborniki večji svojih poslov in nalog.

Velikemu krogu članov in prijateljev te naše vzorne podporne organizacije se pridružuje tudi uredništvo "Enakopravnosti," tehnično osobje njene tiskarne kakor tudi direktorij in delničarji našega podjetja z željo, da bi še dolgo cvetela in rasla v ponos in blagor vsega svojega članstva.

Uredništvo in upravništvo "Enakopravnosti".

Rooseveltove in Churchillove pozive Italijanom k brezpogojni predaji

Voditelja Zedinjenih držav in Velike Britanije pozivata italijansko ljudstvo, naj vrže Mussolinija in fašizem in naj se ukloni zaveznikom, ako noče z Mussolinijem vred v prepad.

Kakor smo že včeraj na kratko poročali, sta predsednik Roosevelt in premier Churchill pozvala Italijane, naj se brezpogojno predajo, ali pa naj si pripisujejo posledice nadaljevanja vojne.

V tem pozivu je nedvomno grožnja o invaziji Italije, čim bo zavojevana Sicilija.

"Edino upanje Italije je v njeni kapitulaciji ogromni premoči zedinjenih narodov," je rečeno na okrožnicah, ki so jih metali zavezniški letalci na Italijo.

Odločitev je pred durni

"Napočil je čas, ko boste morali vi, Italijani, odločiti: ali hočete umreti za Hitlerja in Mussolinija, ali živeti za Italijo in civilizacijo."

Dasi nista imenovala nobenega roka časa, vendar je iz Rooseveltovega in Churchillovega poziva razvidno, da bo moralo italijansko ljudstvo trpeti "razdejanja vojne," ako se ne vda. Poziv poudarja, da krožijo na italijanskem nebu zavezniška letala, ki bi prav tako lahko metala bombe, kakor mečejo te okrožnice.

Uničenje nacizma in fašizma

"Sile, ki vam stojijo nasproti, so trdno odločene, uničiti silo nacistične Nemčije, ki je prinesla suženjstvo, razdejanje in smrt vsem tistim, ki niso hoteli priznati Nemcev za raso gospodarjev," je rečeno v teh okrožnicah.

Mussolini — zli duh Italije

Okrožnice dalje poudarjajo, da je sedanje obžalovanje vredno stanje Italije posledica nesramnega Mussolinijevoga in fašističnega vodstva, ki je pritrlo deželo v nesrečo in katastrofo.

"Mussolini vas je pripeljal v to vojno kot satelita brutalnega rušilca. Mussolini vas je pahnil v vojno, o kateri je mislil, da je že izvojevana.

Italija se bori za nacistične interese

"Vaši vojaki se ne bore za interese Italije, temveč za interese nacistične Nemčije. Vaši vojaki so se hrabro borili, toda Nemci so jih izdajali na ruski fronti ter na vseh ostalih frontah od El Alameina v Afriki pa do rta Bona.

"Strmoglavite fašistični režim, ki služi zlim namenom nacizma, ali pa boste nosili posledice."

Žrelo "soma"

Na sliki vidimo, kako spravljajo vojaški avto v veliko jadransko letalo, ki bo ponosno avto na bojišče, kjer je potreben.

Novi grobovi

FRANK GREBENC

Po doljši boleznici je preminil v mestni bolnišnici Frank Grebenc, star 57 let, stanujoč na 1044 E. 148 St. Pokojni je bil doma iz vasi Pušče, fara Velike Lašče, kjer zapušča brata Louisa in sestro Marijo.

V Ameriki se je nahajal 40 let in je bil član društva Srca Jezusovega ter društva Napredni Slovenci št. 5 S. D. Z. Zadnjih 17 let je bil zaposlen v Fisher Body tovarni. Pokojni zapušča tukaj soprogo Frances, rojeno Hren, doma iz fare Dobrava, p. d. pri Gorševeh, vas Dobra, sina Williama, ter v Braziliji brata in več drugih sodnikov.

Pogreb se bo vršil v ponedeljek zjutraj ob 8:15 uri iz Jos. Žele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete in nato na Calvary pokopališče.

ELIAS HRANILIVICH

Snoči ob pol devetih je preminil Elias Hranilovich, stanujoč na 2015 W. 48 St. Star je bil 52 let. Bolehal je tri mesece. Pokojni je služil kot korporal pri infanteriji v ameriški armadi v prvi svetovni vojni.

Tu zapušča soprogo Emilijo, rojeno Goles, doma iz Drage, sina Ilija in tri hčere: Mary, Helen in Anno ter brata Daniela, v stari domovini pa štiri brate in štiri sestre. Bil je v sorodu s Rev. Milanom Hranilovičem, ki župnikuje v Akronu, ter s škofom Krizevskemu v starem kraju. Doma je bil iz Sosti pri Metliki, in v Ameriki se je nahajal nad 30 let. Po poklicu je bil kovač.

Pogreb se bo vršil v vojaški mudi obredi v torek. Truplo bo ležalo v kapeli A. Grdina in sinovi, odkoder se vrši pogreb v cerkev sv. Nikolaja, E. 36 St. in Superior Ave., ob 9. uri ter nato na Calvary pokopališče.

SAVO MASIC

V četrtek večer je preminil Savo Masic, samski, star 63 let. Stanoval je pri družini John Bogovich, na 15217 Lucknow Ave. Pokojni je bil doma iz sela Skarje, pošta Otočac na Hrvaškem, odkoder je prišel v Ameriko pred 31. leti. Pogreb se bo vršil v ponedeljek popoldne ob 2. uri iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., ter na Whitehaven pokopališče.

Bodi pokojnikom ohranjen blag spomin, preostatim pa naše sožalje!

SLOVENSKE PLOŠČE

Mr. John Susnik, lastnik Norwood Appliance and Furniture Co., 6104 St. Clair Ave., sporoča, da ima v zalogi še več hišnih potrebščin in predmetov, kot tudi vsakovrstne slovenske plošče.

SEJA KLUBA ŠT. 49

Jutri zjutraj ob 9. uri se vrši seja Kluba št. 49 JSZ v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Članstvo je vabljeno, da se je udeleži.

KONEC ITALIJANSKEGA KRALJSTVA

Prizadevanja zaveznikov, ki pozivajo Italijo, naj strmoglavi fašizem in se preda, že rode svoje uspehe. Italijanski podtalni listi, ki so prispeli v London, naznanjajo, da so se v Italiji zedinili pripadniki štirih podtalnih strank, ki sicer ne soglašajo v vseh vprašanjih, za to, da se hkrati s fašizmom strmoglavi tudi dinastija, ki se je izkazala za ponižno dekle fašistične reakcije, ter da se proglasi italijansko republiko.

Kakor kažejo vsi znaki, so šteti dnevi italijanskega "imperija" in "imperatorja."

Bojazen Italije, da jo bo Nemčija pustila na cedilu

Italijansko časopisje naglašuje, da je zdaj čas, da Nemčija pomaga Italiji, ne šele na Brennerjevem prelazu.

LONDON, 16. julija. — Poročila iz Italije, ki so dospela v Švico, naznanjajo, da ne morejo italijanske in nemške čete niti na enem samem kraju ustaviti zaveznikov in jih zapoditi nazaj.

Iz italijanskega časopisja je razvidna bojazen, da bo Nemčija pustila Italijo na cedilu. Rimsko časopisje poziva Nemčijo, naj "pomaga Italiji zdaj, ne šele na Brennerjevem prelazu, kjer bi bila vsaka pomoč prepozna."

Italijani vprašujejo, kje je nemška zračna sila in kje so nemške podmornice, kar dela vtis, da se kuha prelom med Nemčijo in Italijo. Olje na ogenj pa je prillil še Goebbels s svojo izjavo v svoji reviji, da kampanja v Siciliji ni posebno važna.

Poročila iz Madrida naznanjajo, da so v Siciliji obtičale tri italijanske divizije, ki so hitele na pomoč svojim tovarišem, toda ne morejo preko morske ožine, ki je neprestano bombardirana po zavezniških bombnikih.

OKRNITEV DOBAV PREMOGA

NEW LONDON, Conn., 16. julija. — Dr. Charles Potter, član administracije za kurivo, je izjavil na seji guvernerjev držav Nove Anglije, da se bo letos dovolilo samo 90 odstotkov količine premoga, ki se ga je kupilo in vporabljalo lansko leto.

Zaprisega administratorja

Sodik Marvin Jones je zaprisžen kot vladni administrator cen.

NEMŠKE REZERVE NE MOREJO USTAVITI SOVJETSkih ARMAD

Rusi končujejo, kar so Nemci začeli. — Ugoden potek bojov na Siciliji.

NEMSKI RADIO PRIZNAVA POLOM V RUSIJI

LONDON, sobota, 17. julija. — Rusi so zlomastili včeraj skozi nove nemške rezerve, ki so jih Nemci z največjo naglico vrgli v ogroženi okraj mesta Orta, nakar so prodrli deset milj dalje proti temu mestu, katerega so Nemci poldrugo leto utrjevali.

Rusi so strli 11 nemških protinapadov, v katerih so prizadejali nacistom težke izgube.

Pred tem so Rusi napredovali na tej fronti 28 milj in na nekem kraju so se približali v razdaljo 15 milj od Orta.

Stalin na fronti

Moskovski komunike naznanja, da je premier Stalin osebno obiskal to fronto, kjer je dal navodila za njeno obrambo oziroma za napad. V nekem odseku te fronte so uničili Rusi 36 tankov izmed osemdesetih, ki so jih vrgli Nemci proti njim.

Tekom dvanajstih dni so izgubili Nemci 62,000 mož, 3,242 tankov in 1,766 letal.

MNOGOŽENSTVO V NEMCIJI

Dr. Johann von Leer, profesor na vseučilišču v Jeni, v Nemčiji, priporoča, da se odmore problemu prevelikega števila nemškega ženstva v njihovem razmerju z moškimi, kakor tudi problemu večjega prirastka prebivalstva s tem, da se v Nemčiji vpelje množično, kakršno je vladalo med mohamedanci.

BAZAR PROGRESIVNIH SLOVENK

Naši javnosti je že znano, da se bo jutri popoldne in zvečer vršil velik bazar Progresivnih Slovenk. Vršil se bo na vrtu Slovenskega društvenega doma na Recher Ave., v slučaju dežja pa v dvorani. Članice krožka št. 2, ki še niso oddale svojih predmetov, so prošene, da jih izročijo pri Mr. Gorshe, 1116 E. 72 St.

IZ BOLNIŠNICE

Mrs. Aljancic, 1220 E. 173 St. se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom. Zahvaljuje se vsem za obiske in cvetlice. Prijatelji jo lahko sedaj obiščejo na domu, mi ji pa želimo skorajšnjega okrevanja!

SEJA ZADRUGE

V ponedeljek večer se vrši seja direktorija Slovenske zadruga, v torek večer ob 8. uri pa seja Ženskega odseka Zadruga in sicer se vršijo v uradu glavne trgovine, na E. 152 St. Vabi se na polnoštevilno udeležbo.

LISTNICA UREDNISTVA

C. T. — Collinwood. — Naslov Jugoslovanskega informacijskega centra je Jugoslav Information Center, 812 5th Ave. New York, N. Y. Brošuro si lahko naročite od Dr. Ivan M. Cok, 468 Riverside Dr., Apt. 81, New York, N. Y.

Sijajna akcija ruskih armad Ruske armade sedaj sijajno končujejo to, kar so Nemci začeli. Nemški radio priznava, da so Rusi prebili nemške obrambne črte pri Ortu in je zdaj prvič, da radio ne dostavlja, da so bile vrzeli zamašene.

BOJI V SICILIJI

Zavezniški glavni stan v Afriki, 16. julija. — Po zavzetju mesta Vizzini so se pričele ameriške in kanadske čete izlivati na planjavo Catanije.

Zavezniki so okupirali dvanajst nadaljnjih mest in trgov ter povečali število zajetih vojakov osišča na 20,000 mož.

Prihod nadaljnjih bojnih ladij

Poročila iz Vichyja naznanjajo, da so zavezniki okupirali mesto Agrigento, veliko bazo osišča v bližini južne obali Sicilije. Rimski radio pa naznanja, da je priplula skozi Gibraltar nadaljna zavezniška pomorska sila, obstoječa iz šestih angleških oklopnih in dveh nosilnih letal ter iz dveh ameriških oklopnih.

Našemu žljfarju et Co.

Frank Barbič pravi v svoji koloni v Prosveti, da je Enakopravnost "kovačnica dopisov," kjer se "dopisi" kar samolastno in mimogrede kujejo. Posebno da so domače delo dopisi, ki kritizirajo njegovega miljenca Moleka.

To ni prvič, da nas je Barbič za ušesa prijel. Glede njegovih natančevanj se nismo in se ne bomo opravičevali, ker nam je znano, da je možak svoječasno s "porča" na glavo padel, česar posledice so še zdaj vidne. Opravičevali se torej ne bomo, toda njemu na ljubo pa bomo naredili izjemo ter mu pokazali originalne vseh treh spornih dopisov, ki so mu obtičali v želodcu, tudi tistega, ki govori o clevelandskem "žljfarju."

Torej, potrudite se v naše uredništvo, Mr. Barbič, da se boste, kakor neverni Tomaž, prepričali kako in kaj. Dopisi so vam na razpolago vsak dan od osmih zjutraj do šestih zvečer.

P. S. Sicer pa se potrošajte, Mr. Barbič, ker Vi niste edini, kateremu bi v prid hodilo, če bi Enakopravnost lagala in sama fabricirala neljubne zadeve, katerim bi se nekateri zelo radi izognili.

Prijateljski pozdrav in kaj kmalu se še oglasite, da nam ne bo dolgčas in da bo javnost vedela, da niste voza svojega velezaslužnega življenja še prižljfali do zaslužnega in blagoslovljenega počitka.

Vam vdani urednik, minister, general partizanov, etc, etc.

SEJA MLAD. ZBORA

V ponedeljek, 19. julija ob 7:30 uri zvečer se vrši redna mesečna seja staršev Mladinskega pevskega zbora SDD na Waterloo Rd. Starše se prosi, da se v polnem številu udeleže, ker je na dnevnem redu več važnih stvari za ukrepati.

JUNAŠKI BOJI PARTIZANOV SLOVENIJE IN SLOVENSKEGA PRIMORJA

Manjše praske okoli Kamnika in težki boji v slovenskem Primorju, zlasti v okolici Kobarida. — Velike izgube Italijanov.

Radio Svobodna Jugoslavija poroča o velikih bojih partizanskih sil v Jugoslaviji ter zlasti o bojih slovenskih svobodoborcev.

Bližu Lukovca v kamniškem okraju so partizani pobili obojeno patrolo, ki je stražila skladišče transportacijskih vozil. Ob tej priliki so uničili mnogo motornih koles. Poleg tega so zaplenili osem pušk, pet samokresov, eno tommy-puško ter zasegli tri policiste. V Svetem Križu blizu Kamnika so partizani razorožili tri stražnike, izvidnice zasavskega bataljona pa so ubile dva nacistična orožnika.

Akcije primorskih partizanov v Sloveniji je prva četa drugega bataljona primorskih partizanov napadla italijansko patrolo, korakajočo proti Trebušim. Ko so partizani zavzeli ugodne položaje, so pričeli borbo, v ka-

teri so imeli Italijani osemdeset mrtvih in mnogo ranjenih, dočim so znašale izgube partizanov tri mrtvece in tri ranjenice.

Boji v bližini Kobarida

Edinice severnih primorskih partizanov so se nahajale v 24 ur trajajoči bitki z Italijani v bližini Kolobara. V tej bitki so imeli Italijani 60 mrtvih in večje število ranjenih. Dva bataljona šeste slovenske udarne brigade sta z uspehom napadla italijanske utrdbe pri Livki, v bližini Kobarida. Svrha tega napada je bila, da se izvabi del italijanskih sil, ki so se kretale proti položajem pete slovenske udarne brigade. Ta napad je omogočil peti brigadi poraz Italijanov, ki so se umaknili na svobodno postojanke. Italijani so izgubili okoli 100 mož, ki so ostali po bitki nepokopani na bojišču.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

UGOTOVITVE SLOVENSKEGA DUHOVNika

V rubriki "Pisano polje" v "Amerikanskem Slovenceu" z dne 13. julija, smo brali izpod peresa Rev. J. M. Trunka, župnika v Leadville-u, Colo., sledeče ugotovitve: "Zopet prihajajo vesti, da so Sovjeti res v Vatikanom v nekih dogovorih. Mora iti, če je tako, le za izključno verske zadeve. Značilno je, da se vršijo sploh taki razgovori. Sovjeti bi ne šli v Vatikan, ako bi ne smatrali dogovorov za važno zadevo. Nadalje more iti le za katoliške verske zadeve. Tu bodo težkoče.

Vidim iz pristno ruskih in celo hudo še carističnih virov, da so ruski pravoslavni krogi prišli s Sovjeti v vrlo pravilne odnose, ko so ti pravoslavni krogi izjavili, da ne bodo več ruvali zoper sedanje politične razmere, in da priznavajo red, kakršen je nastal po revoluciji in se je do danes razvil. To je povsem pravilno stališče, saj se tudi Vatikan ne more in ne sme vmešavati v politične oblike vlad, ako hoče z vladami shajati in pod vladami zasigurati najmanj znosne razmere za katoličane. Ampak prav s Sovjeti utegnejo biti težave. Vsaj glave katoličanov niso ruske, pristno ruskega katoliškega škofa ni, vse glave so poljske, litvinske, nemške, in ker sem sam prišel v dotiko s tako nemško glavo v Rusiji, in videl mentaliteto, se bojim, da bo prvo le Poljska, Litvinja, Nemčija... Rusija ali Sovjeti pa... eh... er... težko bodo vgriznili v kislno jabolko.

Ne ruvajta zoper obstoječe politične razmere, pa bodo morda Sovjeti že iz političnih vidikov pustili "vero" pri miru. Nikakor ne gre, da kdo kriči o preganjanju "vere," kadar Sovjeti primejo koga za ušesa, ko ruva zoper obstoječo vladno.

Ni vse zlato, kar se sveti, in "preganjanja" so tudi vrlo različna."

Dalje ugotavlja Rev. Trunk:

"Tudi med vrstami se mora znati čitati. Ruski pravoslavni krogi so se menda nekako pobotali s sedanjo vlado. Nemea silno skrbijo pravoslavne duše, tako vsaj izgleda, ker ruski metropolit je baje prodal te duše ateistom za skledo leče in postal le golo orodje teh kosmatih ateistov. Bo pač metropolitova zadeva, Nemea vsaj pa zavija oči, ampak tam v Ukrajini igrajo podli bivši politiki kot novopečeni "škofje" naravnost sramotno vlogo v prid Hitlerjeve krame, da se še celo navadni verniki postavljajo zoper te "škofe." Te ga pa Nemea ne vidi. Nemci so kakor slepi, operacija na očeh bo težka."

Mi smo že ponovno naglasili globoko slovansko zavest tega slovenskega duhovnika ter njegovo objektivno gledanje na razvoj in potek svetovnih dogodkov. Mi tega duhovnika osebno ne poznamo, nimamo z njim nikakršnih pismenih ali drugačnih stikov ter se zavedamo, da so naši biološki, evolucijski in verski nazori dokaj drugačni od njegovih, toda ga kljub pomanjkanju tesnejših stikov kot zavednega Slovenca in objektivnega ter pogumnega glasnika slovenskih čustev visoko cenimo in spoštujemo.

Baš iz omenjenih razlogov ga v imenu tukajšnje slovenske javnosti prosimo, da z javno izjavo v časopisu, čigar sotrudnik je, stori konec klevetam, ki so se pojavile v naši naselbini in ki gredo za tem, da bi se ga postavilo na sramotni oder kot človeka, po čigar krivdi je Jugoslavija izgubila slovensko Koroško. Šepetaje se namreč šušlja (ne v naprednih krogih!), da je Rev. Trunk na mirovni konferenci, kjer je fungiral kot strokovnjak za koroške zadeve, zahteval vso Koroško ali pa ničesar, kar je bilo vzrok, da smo Koroško izgubili.

UREDNIKOVA POŠTA

Mladinski pevski zbor

Cleveland, Ohio. — V nedeljo, 18. julija ima Mladinski pevski zbor S. D. D. na Waterloo Rd. izlet v Metropolitan parku in sicer na prostoru Euclid Creek Reservation.

Menda ni tako skrit prostor, da ga ne bi našli, ker bo gotovo kakšen napis ali znamenje tega zbora na Highland Rd. proti prostoru.

Tisti, ki bodo tja hodili, naj bodo ob 10. uri dopoldne zbrani pred Slovenskim narodnim domom na Waterloo Rd., popoldne pa pridite kadarkoli bo komu mogoče.

Vljudno so vabljeni vsi starši in prijatelji zbora, da se udeležijo. Restavracijo bomo kar seboj imeli. V slučaju slabega vremena bo piknik kar pod streho S. D. Doma na Waterloo Rd. ob 4. uri popoldne.

Jennie Kapelj, zapisničarica.

Podr. št. 39 SANS

Odkar je bila ustanovljena podružnica Slovenskemu ameriškiemu narodnemu svetu za St. Clairsko okrožje z namenom, da se pomaga glavni postojanki v Chicagu, Ill., se je naše doseženo delo precej dobro obneslo. Društva in posamezniki se prav dobro zavedajo svoje narodne dolžnosti in rezultat v tem kratkem času je prav zadovoljiv.

Darovali so kakor sledi: društvo Lunder Adamič št. 28 S. N. P. J. \$250.00; društvo Carniola Tent št. 1288 T. M. \$100; Frank Oglar \$28.00.

Po \$25.00 so darovali: Dr. F. J. Kern, Joseph Kalan trgovec s železino; društvo Sv. Vida, št. 25 KSKJ, društvo Novi dom št. 7 SDZ, društvo Sv. Janeza Krstnika št. 37 ABZ in društvo Ribnica št. 12 SDZ.

Po \$15.00 so darovali: Cankarjeva ustanova in John Pollock trgovec z modnim blagom.

Po \$10.00 so darovali: Josephine Zakrajšek, Leopold Kushlan, John Sušnik, August Komar in društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ.

Po \$8.00: John Lazar in Ludvik Medvesek.

Po \$6.00: John Tavčar, Mary Križmančič, Anton Eppich in Joseph Gasser.

Po \$5.00: G. J. Porenta, Jennie Glazer, John Centa, Joseph Okorn, Anton Svelc, Frank Česen, Krist Stokel, Joseph Somrak, E. 141 St., Stephen Lunder, Jernej Rožanec, Louis Kocjan, Joseph Globokar, Frank Černe, Joseph Ban, Vincent Salmič, Frank Miksha in Fr. Ažman.

Po \$4.00: Frank Suhadolnik, Mary Stanonik in August Kollander.

Po \$3.00: Andrej Tekouc, Charles Vertosnik, Matt Lučić, Milan Medvesek, Leo Poljšak, Blaž Novak, John Gabrenja, Frank Verbič, Frank Virant, Ludvik Šilc, Louis Kocjan, Joseph Skuk, Matevž Meseč, Joseph Fabijančič, Frank Rich, John Markič, John Krebel, Herman Grebenc, društvo Vodnikov Venec št. 147 SNPJ, Louis Zorko, Joseph Mišmaš, Joseph Sadar, John Možič, Peter Lustrik, Martin Vrtovšnik, Ivan Babnik, John Metelko, Anton Znidaršič in Anton Martinčič.

Po \$2.00: John Marn, Joseph Žele, Frank Črtalič, John Breščak in Joseph Pograjc.

Frances Grbenc je darovala \$1.25.

Po \$1.00: John Papesh, John

Renko, Frank Razinger, Louis Hrovat, Charles Rogel, Andy Sadar, Anton Debelak, Fred Meden, Joseph Centa, Anton Kausek, Harold Kausek in neimenovali.

Skupna vsota nabrana do 30. junija znaša \$855.25. Vsem, ki ste darovali in pomagali, da se je nabralo tako veliko vsoto, izrekam najlepšo zahvalo.

John Susnik, tajnik.

Darovi za rešitev Slovenije

Cleveland - Collinwood, Ohio. — Poznan cvetličar Frank Jerličič, ki je tudi drugače zavedno narodno čuteč Slovenec, kadar se gre v korist našega naroda se je to pot odzval in podaril skupno vsoto \$45.00. In sicer \$25.00 SANS-u; \$10.00 za JPO,SS št. 35 ter \$10.00 za slovansko Rusijo oziroma za Rusko vojno pomoč.

V imenu teh organizacij, kot tudi v imenu pogažene domovine izrekamo najlepšo hvalo za tako velikodušen dar ter želimo obilo posnemalec!

Tajnik št. 35 JPO,SS.

Nov ženski odsek

Cleveland, Ohio. — Novi ženski odsek "Yadran Post" št. 3, American Yugoslav Legion, je bil ustanovljen in prve začasne in kampanjske urednice so sledeče: Načelnica Johanna V. Mervar; podnačelnica Anna Tomsic, tajnica Mary Okorn, kvartermajsterica Jennie Laurich, blagajničarka Mary Blatnik.

Kampanja za nove članice je bila podaljšana do prve seje oktobra meseca. Vse tiste žene, katere pristopijo do takrat, bodo priznane kot ustanoviteljice ženskega odseka Post Yadran.

Katere žene so upravičene pristopiti v ta odsek so mati, žena, sestra in hčer veterana svetovne vojne Amerike ali Jugoslavije, kateri je sedaj ameriški državljan ter član Post Yadran.

Več informacij se dobi pri tajniku Frank Mervarju, 5372 St. Clair Ave.

Post Yadran je priredil krasni in uspešni program za ameriški in jugoslovanski Rdeči križ ter daroval ves dobiček tema dvema organizacijama, vsaki polovica.

Člani Post Yadran in ženski odsek priredijo skupno program dne 5. decembra v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Zapisnik seje za pomoč vojnim ujetnikom slovenske narodnosti

Kakor se je v zadnjih dneh že videlo v naših časopisih, je med italijanskimi ujetniki, kateri so nastanjeni v Camp Atterbury, Ind. tudi dva indvajset naših slovenskih fantov iz našega Primorja, podjarmljenega po Italiji. Radi tega se je v torek večer dne 13. julija vršila prva seja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Sejo je otvoril tajnik SDD V. Coff in pojasnil pomen sestanka navzočim. Po kratki debati se je sprejelo predlog, da se organizira pomožno akcijo, katere cilj in namen je: nabirati naj se prostovoljne darove in s temi nabranimi darovi naj se pomaga vsem slovenskim ujetnikom tujih sovražnih armad, ujeti po naši ameriški armadi in nastanjeni po raznih ujetniških taboriščih S. S. A.

Ta organizacija naj obstoja toliko časa, da se podvzame po-

Upamo, da se Rev. Trunk zaveda, da je svoji časti kakor tudi slovenski javnosti, ki vidi v njem vrednega sina svojega rodu, dolžan pojasniti to zadevo ter zamašiti usta raznašalcem teh perfidnih govoric.

Slovenija pod jarmom Hitlerja in Mussolinija

D. GUSTINČIČ

(Nadaljevanje)

Visoko zanimanje za glasbo je primoglo, da je Ljubljana dobila svojo prvo glasbeno šolo že leta 1707. Leta 1872 je bilo ustanovljeno glasbeno društvo "Glasbena Matica", katero se je po prvi svetovni vojni spremenilo v konservatorij, kateri je izdajal tudi glasbeno literaturo. Dobro razvita pri Slovencih je tudi gledališka umetnost. Ljubljana ima svojo opero in dramatično gledališče. Slovensko gledališče je obstajalo do fašističnega režima tudi v Trstu, in do sedanje vojne tudi v Mariboru, katerega so nedavno zavzeli Hitlerjevi rablji.

Slovenska narodna šola se je začela razvijati od časa avstrijske ustave leta 1867. Narodna naobrczba je bila v območju krajevnih avtonomij, kar je bil vzrok, da tam, kjer so bili Slovenci v večini, in to je bilo v centralnem delu slovenskega ozemlja, in v južnih predelih, kjer je bil njih politični vpliv pri avtonomni upravi dovolj močan, je bil pouk v materinščini sorazmerno ugodno razvit. Bolj slabe so bile prilike za slovenske narodne šole v krajih ob severni nemški meji, kjer je slovensko prebivalstvo bilo v

možno akcijo v pomoč rešitve iz ujetniškega tabora teh fantov po kaki drugi bolj organizirani organizaciji, to je SANS ali slično. In kadar ena takih organizacij prične aktivno delo, tedaj se ta naša organizacija razpusti, odbor odpade in vsa morebitna imovina se ima izročiti tej organizaciji.

Preide se na nominacijo odbora: Izvoljeni so predsednik Joseph Žele, tajnik in blagajnik Mike Jakin, zapisničar Vincent Coff. Nadzorni odbor: Ivan Ceh Stefan Lokar in Andy Pirih.

Seje odbora: Kadar vidi odbor, da je potrebno imeti sejo radi novih razvojev, naj takoj skliče sejo. (Prihodnja seja se vrši v sredo dne 21. julija). — Sklep seje je bil, da se ima vršiti prihodnja seja v torek dne 20. julija, toda odbor je na sestanku dne 14. julija sejo prestavil na sredo in to zaradi važnega vzroka v zvezi te zadeve. Sprejeti darovi: Odbor mora od časa do časa prijaviti v naših časopisih vsoto in ime darovalcev.

Razno: Sprejet je sklep, da odbor gre takoj na delo in vse uredi za prireditev zabavnega večera in ves morebitni preostanek gre v sklad tega namena.

SANS: Odbor ima takoj pisati pismo na urad SANS-a, z vsemi podatki naše organizacije, ter jo vprašati, kakšne korake je SANS že podvzel in kaj ima še namen storiti v religinim oziru za rešitev teh fantov iz ujetniškega tabora.

Sprejemanje darov. V uradu tajnika SDD na Waterloo Rd. se bo sprejemalo prostovoljne darove vsak petek od 6. do 9. ure zvečer (začasno se želi darov v obliki denarja ali cigaret). Pri tajniku M. Jakinu lahko dobi že sedaj vsak nabiralne listine (M. Jakin, 15700 Parkgrove Ave. Tel.: IV. 0572).

Vse ostalo se ima rešiti na prihodnji seji. Odbor apelira na vse Slovence iz collinwoodske in euclidske naselbine, da ako se zanimajo za slučaj slovenskih ujetnikov iz našega Primorja, da se vdeležijo prihodnje seje organizacije "Relifni odbor v pomoč vojnim ujetnikom slovenske narodnosti".

V. Coff, zapisničar.

manjšini. Nemške krajevne uprave v teh predelih ali sploh niso dopustile nobenih slovenskih šol, ali pa so šole bile popolnoma pod vplivom germanofilskih elementov.

Bodisi kakorže, Slovenci so tik pred prvo imperialistično vojno imeli 1,200 narodnih šol s 3,300 razredi in 223,000 učencei, kar je skoro ena šestina vsega slovenskega prebivalstva. V letu 1936—1937 je bilo v jugoslovanskem delu Slovenije 868 slovenskih narodnih šol s 4141 razredi in s 185,000 učenci, in 4,400 učitelji. Elementarne (obvezne) narodne nižje in srednje šole v jugoslovanskem delu Slovenije, je ob začetku druge svetovne vojne posečalo 20 odstotkov vsega slovenskega prebivalstva Jugoslavije.

Vsled tako visokega odstotka pismenosti med Slovenci, je v letu 1938 izhajalo v slovenskem delu Jugoslavije 245 časopisov in revij: 44 političnih, 20 društvenih, 24 leposlovnih in zabavnih, 40 modroslovnih in verskih, in 21 mladinskih publikacij.

Slovenci so znani po svoji izredni društveni organizaciji. Leta 1938, je bilo v jugoslovanskem delu Slovenije 8211 društvenih organizacij, in to znači, da je na vsako slovensko občino prišlo 20 društvenih organizacij, in na vsakih 146 Slovencev ena društvena organizacija.

Med Slovenci je močno razvito združeno gibanje. Leta 1937 je bilo v Jugoslaviji 1,677 raznih združenj, približno ena druga na vsakih 65 ljudi.

In ta narod, s tako visoko razvito kulturo, je bil čez noč o-ropan svoje politične in narodne samostojnosti in potisnjen pod kruto peto fašističnih barbarov.

5. Fašizem in slovensko prebivalstvo v Italiji

Kakor že rečeno, so bili Slovenci razdeljeni že po prvi imperialistični vojni med Jugoslavijo, Avstrijo in Italijo. V sedanji vojni po pregaženju Jugoslavije, so bili razdeljeni med fašistično Nemčijo, fašistično Italijo in fašistično Paveličevo Hrvaško in Madžarsko.

Da bi si mogli prav predočiti početje fašistov s takim visoko kulturnim malim narodom, kakor so Slovenci, se je treba seznaniti s stanjem, ki ga je italijanski fašizem ustvaril za 600.000 Slovencev in Hrvatov, ki so padli pod Italijo po prvi svetovni vojni.

(Dalje prihodnjé)

V SRBIJI JE POSLUSANJE "URADNIH" VESTI OBVEZNO

Washington — Budimpeštanska radio oddaja, katero je zabeležila Federal Communications Commission je javila, da je srbski marionetni minister za notranje zadeve izdal dekret, s katerim ukazuje javnim lokalom kot kavarnam in gostilnam, da odpro svoje radio aparate ob priliki oddaje novic, javnih razglasov in drugih "uradnih izjav".

Oddaja, usmerjena v Severno Ameriko, pravi da naredba zahteva tudi od občinstva, da poslušata te uradne izjave. Gospodarji javnih lokalov, kakor tudi gostje, morajo med oddajo ostati mirni in postrežba s hrano mora takoj prenehati. Baje groze stroge kazni vsem onim, ki tega ne bi storili.

ŠKRAT

NA DOMAČI FRONTI

No ja, saj ni nobene zamo samo to rečem, da od tistih parov, ki sem jih oženil lani leto, nisem dobil še nobene komišna. Tisti trije pari, ki imam sedaj na rokah, bodo dali, so mi že obljubili.

Tale Texreen Eley ni stro la zadnjič pri St. Clair klubu, so rajši polomili maseker je ona hotela prvo nagrado. Tam ni bilo predsednika Kushlana. Sedaj čaka, če ji do dali v Newburghu, Louisiana ali v Barbertonu, če jo bodo vabili se reče.

"No Letters Today" je najbolj popularna pesem na planetu zato ji dam prvo nagrado. Drugo nagrado dobi pa "Where-ever You Go, Think of Me". Tretjo nagrado pa dobi slovenska "Men" pa ni za moje".

Ze vse je prišlo na dan, se šele tole ne, da je zadnjič Janca Kuharjeva pozabila ključ pri Lužarju. Drugi dan jih dobila še več, pa je njen pogornjal, da tiste krofe ni dala Mrs. Hrastar.

18. julija, to je prihodnja deljo, priredijo Progressive venke v Društvenem domu Recher Ave. tak bazar, da ste lahko kupili kravo s tom. Bomo videli.

Tisti smrkavci, ki so mi njo soboto vzeli pocket-book registracijsko karto in karton visko, z denarjem vred, naj prinesejo nazaj, če ne jih naznanil na višjo inštanco tudi councilmanu Kovačiču povedal, da ne bodo več po St. Clairju.

No business. We will be on the day of Hitler's funeral. Tako je bilo zapisano v nobil govini. Joe Pograjc.

MLADA BREDA

POVEST

SPISAL DR. IVAN PREGELJ

(Nadaljevanje)

11. Na Peč pride mesar

Juri je položil bankovec predenj. "Zato, da ne boš imel škode!" "Seveda," se je vzravnal Lipe, "mislite, da jemljem miloščino. Kajpak. Saj me je že Tomaž plačal mastno."

"Moški si," se je izkušal nasmehniti Juri. "Skregana pa ni treba, da se ločiva."

"Skregana? Zakaj? Saj to ni vaše maslo, Juri! Pa brez zamere!" In hlapec se visokom vzravnan odšel.

Juri je obedel sam v sobi. Rahla omotica se ga je prijela. Slišal je v veži mater, ki je odštela Lipetu letno mezdo. Nato je vstopila k sinu v sobo, medtem ko je Lipe odkoračil z nevidnim nasmehom na licu, češ: "Ta je komaj čakala, kar gorke mi je stisnila te goldinarje v roko. Kdo ve, jih ni li tiščala pol ure v pesti in poslušala na vratih." In odšel je, da se preobleče in gre še nocoj s Peči.

Mati Katra pa je donesla na mizo potice in polič vina in govorila in ni mogla prehaliti sinove odločnosti, in da bo sedaj, ki je povrhu on, Juri se ozdravel, vse drugače, vse dobro.

"Dobro," je ponovil Juri, ali v resnici mu je bilo zelo slabo, in zelo slabe volje je bil, in zdelo se mu je, da je pravkar napravl nekak zelo neumnega. In jezen nad samim seboj je izpil čašo vina.

Anica pa je tugovala sama gori v sobi, in zdelo se ji je, da ni bila še nikoli tako zapuščena. Ne samo, da ji ni bilo prav, da odhaja Lipe, kateremu je bila toliko dolžna, in čigar kričevica jo je pekla v dnu srca, in jo je bilo neizrečeno sram, pred njim radi moža; še huje jo je bolela misel, da ji mož ne zapuša, da vidi v nji nezvesto ženo.

In dvignila je oko, proseče tolažbe, na sivorjavo sliko, ki je gledala resneje, kakor se ji je zadelo, na njo ko sicer, in Anica je skoro plašno zastokala: "Zakaj!"

Tam doli v bregu pa je ta hip nekdo zavriskal. Bil je Lipe. Ali je od žalosti? Ali je od skodoželjnosti, ko je srečal baričar, nesočega Tomažu poziv, da se zgledi pri sodnji, ker je žalil uradno osebo?

Nekaj dni zatem je odšel za Lipetom Tomaž. In prav nihče ga ni pomiloval, da bo zaprt. Jerica je mislila, da je Tomaž pogubljen. Po noči se ji je sanjalo, da vidi Tomaža obešenega. V naslednjem hipu je bila zopet ona, ki je visela, in v spanju je vikala: "Nočem, nočem! Jaz bom svetnica ali pa spokornica. Svetnica... spokornica."

"Ni lepšega stanu, ko biti en mesar, kot grof in pa cesar!"

Par ur je že sedel mesar za mizo, in ko so prišli kmetje, je barantal ž njimi ali pa jih dražil.

"Ali ne bo nič telet?"

"Malo, malo!" je odvrnil kmet.

"Kaj!" se je hudoval mesar. "Potem kupim dekleta!"

"Te niso na prodaj," so se smejali kmetje.

"Te daste zastoj in povrhu, kaj?" je dražil mesar.

"Saj bi jim ne bilo slabo" pri tebi, ne, ki ješ vsak dan meso in cvrtje!" je pripomnil zopet kmet, ki se mu, po obrazu soditi, ni godilo prečobro.

"Kaj cvrtje, kaj meso!" je vikal mesar, "to vse nič ni. Pa je drugače to. Meso bo šlo pod ceno, še prodati ga ne bo moč."

"Ni spak, če je pa vsak dan dražji!"

"Hehehe," se je smejal mesar, "dražji. Pa kako dolgo. Dokler ne vpeljejo ameriške živine. In te je kot peska, kot listja."

"Tisto pa že ne bo. Sem bil po svetu," je pripomnil zopet nekdo, "dobro vem, kaj je z ameriškim mesom. Sama žila in mast ga je!"

"Vi ne veste vsi skupaj nič," se je hudoval mesar, "ali ste vi od stanu?"

"Vi mesarji veste za se, mi pa za se," so pripomnili kmetje. Tedaj je vstopil Sime, hlapec s Peči.

"Tega-le vprašaj," je pripomnil kmetič mesarju, "na Peči imajo živine kot peska, pa brez hlapca so, nekaj kupcije bo le!"

"Na Peči," se je začudil mesar. "Ne, tam gori ne prodajajo, in ona žena gori je za deset judov in še enega povrh."

Šime je odmajal z glavo in rekel:

"Trda je že, trda, pa prodala bo. Tako-le rečem, kakor sem premislil, da bo prodala."

(Dalje prihodnjic)

Jih bo to zanimivo presenečenje za antropologa, kako so se pojavile štrleče lične kosti pri ljudeh ob bregovih Malše."

"S tem vzajemnim parjenjem," je pripomnil Švejk, "je sploh zanimiva reč. V Pragi je bil natak, zamorec Kristijan, čigar oče je bil habeški kralj. (Dalje prihodnjic)

kovnik pa je dejal stotniku Sagnerju, da to ne gre dovršeno in da naj zato z njimi popoldne ponavlja korake.

"To mora zagreti, gospod stotnik. Recite jim, da ima vsa šola pet dni kasarnika, da ne pozabijo bivšega tovariša, tega lumpa Marka!"

A lump Marek je stal tik Švejka in kazal popolnoma zovolen obraz. Bolje ni moglo biti z njim. Nedvomno je lepše lupiti v kuhinji krompir, modelirati cmoke in obirati rebra, nego kričati v peklenem ogledalu, pri dolgi mizi so sedeli kmetje, pri okrogli in pogrjnjeni v kotu je sedel debel in rejen mož. Na prvi hip si spoznal mesarja iz trga. Hudirjev dedec je bil, kakor vsi mesarji, zdrav kot vol in dobre volje in prevzet in pil je, ti moj Bog, koliko je popil mesar iz trga. Pa ga je lahko na kaj in za kaj. Mesar ni zastojni popeval stanovske pesmi, kratke toda jedrnate:

"Ni lepšega stanu, ko biti en mesar, kot grof in pa cesar!"

Par ur je že sedel mesar za mizo, in ko so prišli kmetje, je barantal ž njimi ali pa jih dražil.

"Ali ne bo nič telet?"

"Malo, malo!" je odvrnil kmet.

"Kaj!" se je hudoval mesar. "Potem kupim dekleta!"

"Te niso na prodaj," so se smejali kmetje.

"Te daste zastoj in povrhu, kaj?" je dražil mesar.

"Saj bi jim ne bilo slabo" pri tebi, ne, ki ješ vsak dan meso in cvrtje!" je pripomnil zopet kmet, ki se mu, po obrazu soditi, ni godilo prečobro.

"Kaj cvrtje, kaj meso!" je vikal mesar, "to vse nič ni. Pa je drugače to. Meso bo šlo pod ceno, še prodati ga ne bo moč."

"Ni spak, če je pa vsak dan dražji!"

"Hehehe," se je smejal mesar, "dražji. Pa kako dolgo. Dokler ne vpeljejo ameriške živine. In te je kot peska, kot listja."

"Tisto pa že ne bo. Sem bil po svetu," je pripomnil zopet nekdo, "dobro vem, kaj je z ameriškim mesom. Sama žila in mast ga je!"

"Vi ne veste vsi skupaj nič," se je hudoval mesar, "ali ste vi od stanu?"

"Vi mesarji veste za se, mi pa za se," so pripomnili kmetje. Tedaj je vstopil Sime, hlapec s Peči.

"Tega-le vprašaj," je pripomnil kmetič mesarju, "na Peči imajo živine kot peska, pa brez hlapca so, nekaj kupcije bo le!"

"Na Peči," se je začudil mesar. "Ne, tam gori ne prodajajo, in ona žena gori je za deset judov in še enega povrh."

Šime je odmajal z glavo in rekel:

"Trda je že, trda, pa prodala bo. Tako-le rečem, kakor sem premislil, da bo prodala."

(Dalje prihodnjic)

PUSTOLOVŠČINE

DOBREGA VOJAKA

ŠVEJKA

V SVETOVNI VOJNI

JAROSLAV HAŠEK

(Nadaljevanje)

Včeraj se je v tiskarni nekoliko zamešalo čtivo v začetku nadaljevanja povesti o vojaku Švejku, zato bomo nekaj odstavkov danes ponovno objavili, da bodo čitatelji lahko zasledovali pravičen potek te famozne zgodbe.

Feldvebelj je resno pristopil s spisi in pisalom. Zavladala je tišina kakor v sodni dvorani, kjer sodijo tatu, in kadar iz-

Probavno sodišče

bo prodalo na javni dražbi dne 10. avgusta, 1943 med 10. in 11. uro zjutraj, dve hiši, ki se nahajata na 1406 in 1408 E. 33rd St. — Za podrobnosti pokličite MAIn 3786.

Družina

s 3 osebami, želi dobiti stanovanje s 4 ali 5 sobami in garažo. Želi se dobiti od E. 71. ceste naprej. — Kdor ima za oddati, naj pokliče ENdicott 6048, po 6. uri zvečer.

Išče se

graduirano bolniško strežnico za delo v uradu. — Za podrobnosti pokličite Ivanhoe 4169.

LIVARSKI DELAVCI

Livarji
Chippers
Brusači
Težaki

Plača na uro poleg "overtime".

WEST STEEL CASTING CO.
805 E. 70 St.

Prodaja se zelo poceni

gostilniška oprema kot električni dispenser za pivo, register, sink, stoli, itd. — 1164 Norwood Rd., EX. 0879.

Prodaja se

Hišo za dve družini; 8 sob, na East 47th St. — Cena \$3,100

Hišo za 8 družin, ki donaja \$135.00 mesečne najemnine. — Nahaja se blizu Addison Rd. in St. Clair Ave. — Cena \$10,000.

Na 1116 East 78th St. ste 2 hiši na eni loti, vsaka za eno družino. Ena hiša je prazna.

Hiša s 12 sobami, za dve družini, na Huntmere Ave.

Za podrobnosti vprašajte pri

J. TISOVEC
1366 Marquette Ave.
blizu St. Clair in East 55th St.

Ženska

želi službo za opravljanje domača hišna opravila. Najrajši bi dobila službo pri Slovencih. — Naslov se poizve v uradu "Enakopravnosti".

Vabimo javnost na ogled

Mi imamo moderno urejeno ustanovo, v kateri smo skušali ustvariti blagodejno atmosfero. V ponos nam je, da se nikoli ne spregleda ničesar, kar bi bilo v udobnosti in tolažbo onim, katerim smo na razpolago.

Nasvete in priporočila naših sosedov bomo vedno rade volje upoštevali. Obiščite nas kadar koli, oglejte si naše prostore in povejte nam kaj mislite o njih. Naša vrata niso nikoli zaprta.

August F. Svetek

POGREBNI ZAVOD
478 E. 152 St. IVANHOE 2016
CLEVELAND, OHIO

The Problem of Trieste

By Ivan M. Tchok

The Yugoslavs have not done any wrong to the Italians. The Italians have demolished the whole structure of a cultural and progressive Yugoslav minority in the Julian March before the present war and during the present war have caused in occupied Slovenia, Dalmatia, Montenegro, damage beyond measure. Yugoslavia does not hold an Italian "national territory." Italy holds and has annexed five provinces belonging to the Yugoslav "national territory."

The Yugoslavs ask that the

U blag spomin

tretje obletnice smrti nezabnega soproga in očeta

Anton Seršen

ki je mirno v gospodu zaspal dne 20. julija, 1940.

Mesec julij nam v deželi spet poletja kaže kras, a za nas ni več veselja, ker si Ti, Anton, zapustil nas.

Tri leta Te zemlja krije, truplo Tvoje že trohni. Božja volja, ta je bila, da med nami več Te ni.

V dnevih žalosti vselej misli nam nazaj hite, skupaj ko srečno smo živeli toda vse minulo je.

Saj ne mine nikdar dneva, da ne bi bili v duhu tam, kjer počiva Tvoje truplo, kjer dom Tvoj je zdaj hladan.

Dragi nam, le sladko spavaj, v kraju večnega miru, dragi oče in soprog, dokler tudi mi ne pridemo za Teboj!

Zalujoci ostali:
AMALIA, soprog;
ANTON in FRANK, sinova;
HELEN, hčerka.

V Clevelandu, Ohio, dne 17. julija 1943

Oglašajte v... Enakopravnosti

ALI JE TREBA VAŠO STREHO NANOVO POKRITI?

Nasa tvrdka je poznana kot ena najboljših v tem oziru, in celo, ki ga izvirno je prvotno in zadovoljivo v vsakem oziru.

POKLIČITE NAS, CE RABITE NOVO STREHO. DALI VAM BOMO PRORACUN BREEZPLACNO

Universal Roofing Service
1515 ST. CLAIR AVENUE
Tel.: CH.8376-8377 — Ob večerih: ME. 4767

Imamo še lepo izbiro gotovih koristnih stvari

Combination in male radios za na mizo.
Electroair in Hoover električni čistilci.
Cotton-Felt in Innerspring modroce.
Preproge razne velikosti in veliko izbiro linoleja.

IMAMO TUDI SLOVENSKE PLOŠČE

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6104 St. Clair Avenue
JOHN SUSNIK

Fighting Yugoslavia

(Continued from page 4.)

Youth," and from 18 to 42 in the "Defense Forces" (Wehrmannschaften). All these organizations are of a strictly military character. Their members automatically become members of the "Homeland Alliance" (Heimabund). No inhabitant of the new regions can become a German citizen if he is not a member of the Bund. Those who do not become German citizens shall be obliged to emigrate, and must now wear a band on the arm labeled "Slovene."

These forcible organizations hold their meetings and give German courses, distribute propaganda material and gather the membership at social evenings. In the most distant villages there is a series of lectures, interesting evenings, musical performances, guest-starring of German male and female singers and dancers, plays by German traveling companies, etc. The quality of these performances is of the lowest, yet they keep the population constantly moving and appeal to its lower instincts.

German official sources insist that these performances are the "gathering places of all those who, on the basis of their blood origin, wish to return into the German national fellowship."

The population must attend language courses under threat of emigration and the loss of all possessions. They consist of five lessons weekly. At the conclusion of the course, an examination is obligatory. The Germans maintain that in these courses the Slovenes "seek, by means of language, the bridge that leads into the great German spiritual communion."

Throughout the land, the Germans have established a great number of "people's libraries" which are to supply the population with national-socialist propaganda and cheap literature.

The existing permanent Slovene theatres were, of course, changed into German theatres. The Slovene country stages, of which there are a great number, may perform only German cultural propaganda plays.

How far these state propaganda organizations have reached into the personal sphere of the individual and the family is shown by the fact that mothers and housewives, too, have been drawn into the Nazi system. All women have been organized into Nazi district groups which are called to attend meetings and special courses for women. At these courses a specialized women's personnel explains to them the duties of the various sectional leaders. These leaders represent the uniting link between the regional women's organization and the individual families. Special women propagandists that travel from classes to class have charge of the various singing entertainment, get-togethers, excursions and so on. The women's organizations also give special courses in cooking, where they are shown how to prepare meals economically. At these courses the women are even given instruction concerning one's philosophy of life.

(To be continued.)

PRAVKAR

smo dobili fine lahke elastične nogavice. Kupite sedaj, dokler je čas, ker se jih ne bo dobilo.

Mandel Drug Co.
15702 Waterloo Rd.

AMERICAN FRATERNAL UNION CELEBRATES 45 YEARS OF PROGRESS

The American Fraternal Union celebrated its 45th anniversary this week. The Union headquarters are in Ely, Minn. and its official organ, the Nova Doba, is published in Cleveland, Ohio by the Enakopravnost. It is one of the best known Slovenian fraternal benefit organizations in the United States.

It may well be proud of its past record of 45 years of humanitarian service to its members and their loved ones in time of death and other emergencies in life. Its name signifies just what it stands for: American in spirit, fraternal in action and based on the principles of democracy.

The AFU and its subordinate lodges realize their obligation to their country and its war effort and have bought and are buying War Bonds to their greatest capacity. They contribute to various relief funds, the American Red Cross, the U. S. O. and other worthy

causes. Its youth is fighting on all the battlefronts in the world to make this world safe for democracy.

Its adult and juvenile departments operate under a fraternal system which is a sound plan of insurance protection covering the exigencies of everyday life as a result of illness, disability and death. It is a modern system devised to meet present-day conditions and should interest men and women in every walk of life.

We congratulate the American Fraternal Union on its 45th birthday and pay tribute to its founders who were men of courage and foresight. To the Union we say: Carry on with your noble work in the future as you have in the past. The doctrine of brotherhood is needed today during these war-torn days. By your worthy work, you help to keep the flame of fraternalism burning brightly in the shadow-darkened world.

Fisher Body Plans Program

A plan has been sighted which is believed will help build up morale of both civilians and military personnel. Considering that many of us have an unconscious fear of and/or excitement in "doing something for the first time," we should realize the uncertainty and lack of self-confidence some of our men have when they first enter the Service. Probably many voiced a wish: "If only I had some sort of knowledge beforehand to help me bridge the change." That's where the Physical Fitness Program comes in to the picture.

Various members of Fisher Body, Local No. 45 have discussed this problem at great lengths, and through persistent groping for a solution, have outlined a physical fitness program whereby future inductees may get pre-service training which would help the men readjust themselves to military mannerisms and make them physically fit to take on their new duties.

The program was outlined and presented to the War Department and various officials in Washington, D. C. and was greeted with enthusiasm. Congressmen and Senators both offered their services in activating this patriotic program. Arrangements will be made so that the courses taught will be conducted by experienced instructors strictly abiding by Army regulations. This program would not only expedite the necessary preliminary training of our men, but would also, if taken up throughout the country, help decrease the overall cost of the war to the citizens of our country.

In connection with this program, plans are in progress for a Home Front War Workers Canteen to be located near the Fisher Body Plant. The canteen would be available to the men of the Armed Forces and also to Fisher Body war workers and their families. As an impressive number of workers at Fisher Body are Slovenian, we look forward to a generous representation to help successfully complete the program.

To mark the opening of the drive for the above program, the Social Committee has made arrangements for a big dance to be held at the Cleveland Public Auditorium on August 8, 1943 at 8:00 p. m. Music will be furnished by Austin Wylie, a well-known bandleader now one of the war workers at Fisher Body. Among the guest speakers will be Mayor Frank J. Lausche. This program is so vitally important, it is hoped

A Peep Into Collinwood

By "3 J's"

Howdy folks, here we are again after an absence of several weeks. The rain found us at SNPJ farm in full swing. Music being supplied by that ever popular girl from Euclid, the "Tattler" and her orchestra... Eddy Ivancic playing "mother" by feeding Marion Godic a bottle of beer... Milly Kramer giving her picture to a certain male who in turn lost it in the mud... Joe Ivancic not having a good time. (What's the trouble Joe, there's no women shortage yet... Rudy Ivancic with that million dollar smile, entertaining all the girls... Ollie and Virginia having a swell time by their lonesome selves... "Battleship" trying to make a speech without her teeth... Why was Mary Telisman's boyfriend so quiet?... Our next stop was White's farm... Joy's car ran out of oil... Well, look who was in it, Vi Mihalic!... What was "Snoopy" doing all the while? Why so quiet?... Milly Rusick showing up with her sharp slacks... Twoton "Tony Galinto" better known as — giving Joe Ivancic's car a flat tire. Next time you'll know better huh, Joe?... July 5th found us at Euclid Beach park... Lil Straziser giving out with some old jitterbug steps... Spied Esther Nagode and her favorite beau... Noticed Hedy Kozel in her charming suit... What happened to Marion Kapel, Pete?... Well folks, on Monday we lost Bob Kastelic and Wednesday Ivan Kotorcac. These fellows will be remembered by all. May "good luck" be with you always!

Until next time we remain your faithful friends,
—The "3 J's"

Editor's Note: — Article submitted too late for publication in last week's section.

NEW BANKING HOURS

The North American Bank officials announce that to further accommodate their clientele, both the main office and branch, located at 6131 St. Clair Ave. and E. 156th and Waterloo Rd., will remain open on Friday from 9:30 a. m. till 8 p. m.

the Auditorium be packed with "guardian angels" who will aid in the success of the program. Further details regarding the dance will be published in the forth-coming issue of this newspaper.

—Member of Fisher Body, Local No. 45.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue
Henderson 5311-5312

ENGLISH SECTION

FOR VICTORY—Buy
U. S. War Bonds & Stamps

JULY 17, 1943.

Seaman Joseph Pozelnik

Mr. and Mrs. Joseph Pozelnik, proprietors of the Waterloo Recreation Alleys, 15721 Waterloo Rd., received a telegram last week from the Navy War Dept. notifying them of the death of their son Joseph.

Joseph was with the Navy fleet somewhere in the Pacific when he was seriously injured in action. He died of the wounds inflicted in that battle.

A graduate of Cathedral Latin High School, Seaman Joseph Pozelnik, enlisted in the Navy in September, 1942. He was born December 8, 1923 in Cleveland. Before his enlistment he actively participated in various sports and was well known in the sport circles in Collinwood. Upon his enlistment, he was sent to Great Lakes, Ill. where he was in training for five weeks, then he was sent to the North Western Reserve in Ill., from where he went with the fleet on March 3rd, 1943.

Seaman Pozelnik is survived by his parents, Joseph and Angela Pozelnik, brother Edward and sister Angeline.

Our salute to Seaman Pozelnik who gave his life so that freedom may live!

WAR AND YOU PROGRAM

The OPA Question Box will present another in its series of radio programs on rationing and price control Monday, July 19, at 7:45 p. m. over station WTAM.

OPA officials featured on the program are: Master of Ceremonies: Wilson G. Stapleton, Regional Information Executive.

Board of Experts: Paul Gnau, Assistant Regional Rationing Executive; A. J. Anderson, Regional Food Price Specialist; Richard P. Overmyer, Local Board Information Officer.

Any questions listeners may have concerning rationing or price control should be sent to the Information Department, Room 224, Office of Price Administration, Union Commerce Building, Cleveland and answers will be given during the radio program. Questions not discussed on the broadcast will be answered by mail.

Victory Gardeners, here's another safety tip from the Greater Cleveland Safety Council: If you use wires, chains, cords or ropes to fence off your garden plots, be sure to place them high enough that people won't fall over them. Waist high is about right. And it's also a fine idea to use light colored posts and to tie white rags on the wire here and there so they can be seen in the dark.

BUKOVNIK'S

Photographic Studio
792 EAST 185th ST.
KENmore 1166

Pvt. Frank Azman, son of Mr. and Mrs. Frank Azman, 6501 St. Clair Ave. is home on furlough from California. He will return to his base on Monday. Friends are invited to visit him.

Promoted to the rank of Corporal on June 12, somewhere in North Africa is Carl Vranekovic, son of Mrs. Paul Stakich, 392 E. 160th St. Cpl. Vranekovic, who is with the Signal Corps, has been in the service for one year, and has been overseas for eight months.

Recently home on a nine-day leave, were Louis and Victor Janezic, sons of Mrs. Mary Dodic, 977 E. 239 St. They are both stationed at Great Lakes, Illinois.

Friends of Roland Centa, son of Mr. and Mrs. Anton Centa, 1435 E. 173 St., may write to him at the following address. He was wounded in action in Africa, and has received the "Purple Heart." Pvt. Roland Centa, 35047249, Co. C. 2nd Cont. Hospital, A.P.O. 700 c/o Postmaster, New York City, N. Y.

Home on leave this last week from Great Lakes, Illinois was Seaman 2nd Class Frank R. Gole, son of Mrs. Augusta Gole, 6123 Glass Avenue.

Promoted to the rank of Corporal was Bill Zupancic, son of Mr. and Mrs. Zupancic, 14510 Thames Ave. He is serving in the Army with the 413 Infantry at Camp Adair, Oregon.

Joseph A. Mekinda Jr., son of Mr. and Mrs. Joseph Mekinda, 839 E. 236 St., Euclid, O., is home on a nine-day leave from Great Lakes, Ill.

On furlough for ten days is Cpl. Anthony Gole, son of Mr. and Mrs. Anthony Gole, 911 E. 232 St. He will return to Camp Sibert, Alabama on July 21st.

Home for a few days this past week, after being away for a year, was Louis S. Kalin, son of Mrs. and Mrs. Louis Kalin, 19450 Ormiston Avenue. He is serving with the U. S. Navy and has seen action.

Joseph V. Skocaj, son of Mr. and Mrs. Joseph Skocaj, 1024 E. 171 St., has recently been promoted to Tech. Corporal 5th grade. He is on maneuvers somewhere in Texas.

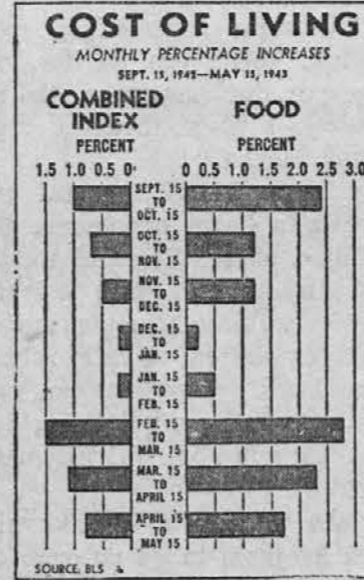
Friends of Albert J. Ivnik, son of Mrs. Ursula Ivnik, may write to him at the following address: Pfc. Albert J. Ivnik, 22nd Airdrome Army Air Base, Topeka, Kansas.

Home on furlough with his wife and son, born on May 23rd, is Sgt. Edward L. Kadunc. They are visiting his parents Mr. and Mrs. John Kadunc, 1229 E. 71 St.

"PERSONAL APPEARANCE"

A farce that will tackle the risibilities of the fun-loving audiences at Cain Park Theatre is "Personal Appearance," to be presented from Wednesday, July 21 through Saturday, July 24. The play, written by Lawrence Riley, deals with the turbulent over-night stop of a motion picture actress in a Pennsylvania tourist's home.

Jane Lloyd-Jones, who is herself a native of Los Angeles, will make her Cain Park debut in the show in the role of Carole Arden, the glamour queen on personal appearance tour. Miss Jones, who graduated from the dramatic department at Carnegie Tech, has had experience in little theatre groups in California as well as in professional radio work.
Curtain at 8:30 p. m.

OUT-DOOR BAZAAR

The Progressive Slovene Women of America are sponsoring an out-door bazaar which will be held tomorrow afternoon and evening on the grounds of the Slovene Society Home, Recher Ave., Euclid, O.

All Cleveland circles are participating in this gala event of the year. Beautiful hand-crocheted and embroidered doilies, pot-holders, tea aprons and other dainty pieces, layettes, etc., made by the members will be displayed. Many of the articles will be sold, proceeds to be given to respective circles.

Each circle will have its own stand and its own exhibit. One will center its attention on hand-work, another on baked goods, etc. Fun? There will be plenty of it, equal to any you can expect at a bazaar.

Delicious refreshments will be served and of course there will be music too. Should the weather man decide to pay a visit with a downpour, the activities of the bazaar will be held inside the hall, where there is ample room for such an occasion.

Telenews Theatre

Invasion of Sicily

The Invasion of Sicily headlines the new Telenews Theatre program starting Friday, July 16th. These first scenes are a picture analysis of the successful invasion of Mussolini's Mediterranean fortress.

This is the story of the greatest amphibian operation in military history. Latest pictures from the Mediterranean front show the meeting of the High Command on the eve of the battle. General Eisenhower, supreme commander, with King George, Generals Alexander and Montgomery; Air Marshal Teddar and Admiral Cunningham. Movie highlights of the pattern of attack by sea, by air and by land, that launches the Battle of Europe, with Americans, Canadians, British, doing what Hitler never dared to try at the English Channel: storming fortified enemy positions from the sea.

The absorbing short-subject this week is titled "Merchant Seaman," the story behind the Merchant Marine. Training of seamen—their social lives and their valorous deeds at sea are all well shown in this 20 minute reel.

MARRIED

Mr. and Mrs. Steve Vuga, 14615 Thames Ave., announce the marriage of their daughter Betty to Aviation Cadet Walter Woodworth, which took place today in Sherman, Texas, where the groom is stationed with the U. S. Force.

Beros Studio
6116 ST. CLAIR AVE.
—Tel.: EN. 0670—
CLOSED SUNDAYS
During Summer

SLOVENES TAKEN PRISONERS AS ITALIAN SOLDIERS

In the recent African battle, where the Italian armies capitulated, many of the prisoners taken, were brought over to the U. S. and placed in internment camps. A group of such prisoners was brought to Indianapolis, Ind.

Assuming that among these prisoners there may be Slovene lads, who were forced to take up arms under the Italian colors, Mr. Steve Skorjanc, of Indianapolis, took it upon himself to secure the names of the prisoners. As the result of his inquiry, he found in the list the names of 22 Slovene boys. These boys were forced to fight for the fascist government, which pursued them and their families in tyranny, a government that inflicted among the Slovenes, and Yugoslav peoples, untold miseries, merely because they were of Slavic blood. They were not only forced to fight for a government that they hated, but their names had been changed to Italian sounding names. Through their spokesman these captured boys have already expressed

their ardent desire to be accepted into the American forces. They are willing to sacrifice their lives for a democratic government, that will assure and give their kin a fair deal.

Letters and packages to the soldiers are morale-building. How much more would these Slovene boys appreciate a small package from their American friends? It is not hard to visit their joy when they find out that they have real friends in their dark hours.

The management of the Enakopravnost has undertaken the task of accepting voluntary donations, with which cigarettes and other personal necessities will be bought and sent to these Slovene boys. A record of donations is daily made in the columns of the Enakopravnost and if any of you, boys and girls, wish to be listed among those whose hearts go out to these boys, who have been long under the heel of Mussolini, send your donations to the office. Every bit will be appreciated.

Fighting Jugoslavia

The Struggle of the Slovenes

By BORIS FURLAN,

Professor of Political Philosophy at the University of Ljubljana (Yugoslavia)

(Continued from last week)

Hand in hand with the work of Germanization goes the destruction of Slovene works of culture: books, arts, monuments and so on. The Germans have demanded, by an official decree, the surrender of all Slovene books, even prayer-books to district offices and gendarme stations. The penalty for not doing so is severe. The books are used for waste paper. Where the authorities consider it advisable, they enact ceremonious public burnings. These took place especially in larger centers where they tore down fine libraries, threw the books out of the windows and burned them in large heaps.

Thus far the Italians have retained the Slovene language in schools, but have introduced the study of Italian as a required language instead of English or French. The plan of schooling is based on the Fascist ideology. The geographical and historical center of the world is Rome; Caesar is the Duce's predecessor; the history of Slovenia is included in the history of the Fascist Empire, and every association with Croat and Serb history is forcibly severed.

The fascist salute with the raised right hand is obligatory for professors and students in all schools. Besides the Slovene schools that are still open, the Italians have opened many purely Italian schools. These are, according to the lictor youth of Ljubljana, intended for the numerous children of the immigrated Italians and for "the Slovene students and teachers who wish to acquaint themselves with Italian culture."

Italian official reports stress the point that "the visitor of these new schools receives a magnificent impression of how completely they are directed and prepared to lead the struggle for the protection of the spiritual values of our nation." After the Magyars occupied their slice of Slovenia, they immediately drove out all the Slovene teachers, did away with the Slovene language and introduced the study of the Hungarian language. Here too the Slovene students were forbidden to converse in Slovene. The school day opens with the following Magyars prayer: "I believe in one God, I believe in

one homeland, I believe in divine truth, I believe in the resurrection of the Magyar State."

Like the Germans, the Magyars confiscated all Slovene books and publicly burned them. They have imposed a very high school tax, so that the poorer classes can not afford a higher education. The entire Slovene academic student body from Prekmurje (as the Magyars call the occupied territory of Ljubljana, was deported to the Magyars "because it incited the population to revolt and sabotage."

Forcible Cultural Organizations

Education in the new German spirit, before and after school is supplemented with organizations outside of school which the Germans call cultural. There are many of them, and their purpose is to take firm hold of a person from the tenderest years to old age and with constant molding fill him with the new German spirit. Private life and family life are to be more and more replaced by public German activities.

Before the age of seven, children must attend kindergartens and the daily children's assemblies (Kinderlagerstunde). The Germans establish a large number of them immediately after the occupation. The Slovene kindergartens were, of course, Germanized with a new personnel from the Reich.

After the elementary schooling is completed, the young people under 18 years of age are organized in the "German Youth."

DID YOU KNOW

That Mladinski Zbor annual outing is Sunday, July 19, 1943?

That the outing will take place at Euclid Creek reservation, Metropolitan park?

That refreshments will be served to all members and their parents?

That there will be games and fun for all?

That those hiking to the reservation are going to meet at S.W.H. at 10:00 a. m. sharp?

That should it rain, there will be a party at S.W.H. on Waterloo Rd., at 4:00 p. m.?

So come one, come all!

—The Committee